

Documente strategice importante pentru dezvoltarea Regiunii Nord, aprobate la ședința CRD Nord

Bălți, 13 februarie 2013. Membrii Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord (CRD Nord) s-au întrunit în prima ședință ordinară din acest an. Cei 34 din 48 membri ai CRD Nord au luat act de prezentarea raportului de activitate al Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) în anul 2013, calificând drept satisfăcătoare activitatea de anul trecut a ADR Nord, și au aprobat un șir de documente strategice pentru Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN).

La ședința CRD Nord au participat viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Liviu Oboroc, membri ai CRD Nord, reprezentanți ai Ministerului Mediului, precum și specialiști din cadrul ADR Nord.

Președintele CRD Nord, Ion Parea, care a prezidat ședința, s-a referit la un șir de măsuri recente în vederea cooperării mai eficiente dintre ADR Nord și CRD Nord. Președintele Ion Parea și-a îndemnat colegii să aibă o atitudine serioasă în ceea ce privește rolul fiecăruia în procesul de dezvoltare a regiunii.

” Mi-aș dori ca, în anul 2014, ADR Nord și CRD Nord să nu fie organizații politizate, să facem la maximum posibil ca toate raioanele să fie egal tratate. Cred că ADR Nord este capabilă și este dator să facă tot posibilul ca să susțină raioanele unde nu a fost implementat niciun proiect.

Președintele CRD Nord, Ion Parea

Continuare în pag. 2

Acest buletin informativ conține 21 pagini și a fost elaborat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord.

Vizitați [pagina ADR Nord din Facebook!](#) Și aici, ADR Nord vorbește cu Dvs.

Vă așteptăm în grupul „[Dezvoltare regională](#)” din Facebook!

Anul 2014 în cifre:

- 15 proiecte: 11 cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și 4 cu finanțare externă;
- 4 proiecte finanțate din sursele Guvernului Germaniei, prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ);
- Peste 65 de milioane de lei alocați din FNDR;
- Bugetul total al FNDR este de circa 195 de milioane de lei.

„Vom continua să muncim și mai intens” Proiecte

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a precizat că echipa ADR Nord va depune în continuare maxim efort pentru a îmbunătăți colaborarea cu autoritățile publice locale din regiune. „În strânsă colaborare cu autoritățile locale, vom continua să muncim și mai intens pentru a contribui la reducerea decalajelor de dezvoltare din interiorul regiunii”, a subliniat directorul ADR Nord, aducând totodată la cunoștința membrilor CRD Nord raportul anual privind implementarea Planului Operațional Regional pentru anii 2013-2015.

Referindu-se la Programele regionale sectoriale în domeniile Managementul deșeurilor solide și Eficiența energetică a clădirilor publice, prezentate și aprobate în cadrul ședinței, directorul Ion Bodrug a menționat că aceste documente foarte necesare pentru dezvoltarea regiunii sunt un rezultat important, obținut grație eforturilor comune ale ADR Nord și Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

„Într-adevăr, în spatele organizării acestei ședințe au stat mai multe dezbateri, mai multe discuții. Sper că astfel de discuții, pe care le considerăm absolut necesare, să fie organizate mai des, fiindcă activitatea pe care o facem împreună necesită implicarea fiecăruia dintre noi. În pofida unor carențe pe care trebuie să le înlăturăm împreună, sper că la această etapă există acel consens necesar pentru a da curs ritmului firesc al activității ADR Nord”.

Viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Liviu Oboroc

În cadrul ședinței, membrii Consiliului au fost informați și despre gradul de pregătire a portofoliului de proiecte ce vor fi implementate în anul 2014, au aprobat Planul de activitate al CRD Nord pentru anul în curs și au discutat despre necesitatea inițierii procesului de planificare strategică regională pentru perioada 2015-2020 și constituirea grupului de lucru regional. Totodată, membrii CRD Nord prezenți la ședință au luat act de necesitatea semnării Acordului de parteneriat în cadrul proiectului „Facilitarea promovării potențialului Regiunii de Dezvoltare Nord” și au susținut ideea de a organiza viitoarele ședințe ale CRD Nord și în alte localități din regiune.

În partea a doua a ședinței CRD Nord, o delegație din cadrul Ministerului Mediului condusă de viceministrul Lazăr Chirică, s-a referit la Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027. Funcționarii de la Ministerul Mediului au vorbit despre pașii următori în implementarea Strategiei, precum și despre cerințele privind elaborarea studiilor de fezabilitate.

Despre CRD Nord

CRD Nord este o structură regională deliberativă, fără personalitate juridică, constituită în vederea elaborării, coordonării și monitorizării politicii de dezvoltare regională la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN), în componența căreia intră municipiul Bălți și raioanele Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnița, Râșcani, Sângerei și Soroca. Consiliul Regional are 48 de membri, fiind alcătuit din președinții raioanelor componente, primarul municipiului Bălți și câte un reprezentant al asociațiilor de primari, societății civile și sectorului privat din fiecare raion și municipiu al RDN. Membrii Consiliului Regional își exercită atribuțiile cu titlu gratuit. Mai multe detalii despre CRD Nord se găsesc aici: <http://adrnord.md/pageview.php?l=ro&idc=232&>

” În strânsă colaborare cu autoritățile locale, vom continua să muncim și mai intens pentru a contribui la reducerea decalajelor de dezvoltare din interiorul regiunii”.

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug

EVENIMENTE ACTUALE

Locuitorii din Costești, asigurați cu apă potabilă de calitate

Prim-ministrul Iurie Leancă a vizitat vineri, 4 aprilie a.c., comuna Costești din raionul Râșcani, unde Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) a implementat, din surse financiare oferite prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), proiectul „Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Râșcani”.

Locuitorii satului Duruitoarea Veche beneficiază de apă potabilă de calitate și acces la sistemul de canalizare. Sătenii au spus că sunt mulțumiți de sistemul de aprovizionare cu apă. Aceștia i-au povestit Prim-ministrului că în anul 2010, când, din cauza temperaturilor înalte, au secăt fântânile, nu le venea să creadă în viabilitatea unui proiect care le va aduce apă potabilă de calitate la robinet, chiar în case.

„Accesul la apă potabilă este o bucurie enormă mai ales pentru femeile de la țară. Acum suntem și noi moderne. Ne era foarte dificil cu treburile casnice, când trebuia să aducem apă de la fântâni, care era poluată”, a spus o localnică.

Primarul din localitate, Ion Pleșca, susține că, odată cu aprovizionarea cu apă, a sporit și interesul oamenilor față de imobilele din zonă.

Șeful Guvernului a discutat cu sătenii despre necesitatea îmbunătățirii infrastructurii în zonă, construcția drumului și atragerea investițiilor, care să garanteze oamenilor locuri de muncă.

„Cu acces la apă potabilă de calitate, infrastructură adecvată și locuri de muncă remunerate, cei care locuiesc în sate vor beneficia de aceleași condiții ca și locuitorii de la oraș”, a spus Premierul, la întâlnirea cu locuitorii din Costești.

” Acest proiect este unic. Ceea ce ne-a impresionat este activismul oamenilor și faptul că au colectat o contribuție de peste 100 de mii de lei, bani necesari pentru elaborarea documentației tehnice la proiect, ceea ce este semnificativ pentru această localitate mică”, susține directorul ADR Nord, Ion Bodrug.

Construcția rețelilor de canalizare în satul Duruitoarea Veche și reconstrucția stației de epurare și extinderea rețelilor de canalizare în Costești se numără printre alte câteva activități importante ce urmează a fi realizate în cadrul acestui proiect.

Valoare totală a proiectului de aprovizionare cu apă și

construcția rețelei de canalizare este de 1.117.306 de euro (inclusiv, investiții germane - 1 103 431 de euro, contribuția locală - 13 875 de euro). În comuna Costești locuiesc 4130 de oameni.

Lucrările de reconstrucție a apeductului din Duruitoarea Veche au fost finalizate integral în august 2012, fiind inaugurat la 6 septembrie 2012. La scurt timp, a avut loc și recepția finală a lucrărilor. Bunurile obținute în urma implementării proiectului au fost transmise beneficiarului final, APL Costești, în octombrie 2012. Pe lângă măsuri de optimizare a infrastructurii, proiectul a contribuit și la optimizarea capacităților operaționale ale prestatorului de serviciu ÎMDP „Apă-Canal Costești”.

Proiectul „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, în cadrul căruia este implementat proiectul de aprovizionare cu apă potabilă și acces la sistemul de canalizare din satul Duruitoarea Veche, este implementat de GIZ și este sprijinit financiar de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Ministerul Afacerilor Externe al României.

EVENIMENTE ACTUALE

Jurnaliști din presa națională și local, interesați de proiectele de dezvoltare regională realizate în nordul republicii

Un grup de 15 jurnaliști de la instituții mass-media naționale și locale au vizitat miercuri, 2 aprilie a.c., trei localități din nordul republicii unde Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) a realizat proiecte de dezvoltare regională.

Vizita de studiu pentru jurnaliști și bloggeri a fost organizată de Asociația Presei Independente (API), în cadrul proiectului „Eforturi integrate pentru promovarea dezvoltării regionale în agenda mass-media”, finanțat prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Jurnaliștii au vizitat mai întâi sediul din orașul Bălți a ADR Nord, unde, cu ocazia evenimentului Zilele ușilor deschise, au făcut cunoștință cu specificul de lucru al echipei ADR Nord. Cu această ocazie, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, le-a mulțumit jurnaliștilor și bloggerilor interesați de vizita de studiu organizată de API. „Rezultatele activității noastre pot fi aduse în casele fiecărui cetățean, iar asta mulțumită efortului pe care îl depun jurnaliștii. Pentru că avem ce le spune cetățenilor și pentru ADR Nord este o instituție transparentă, am acordat întotdeauna o atenție sporită relației cu instituțiile mass-media”, susține directorul Ion Bodrug.

Drumul ce străbate „micul Paris” din nordul republicii

Prima destinație a jurnaliștilor a fost satul Corjeuți din raionul Briceni, unde a fost reabilitat un sector de drum ce străbate satul Corjeuți (Briceni) și ajunge până în satul Trinca (Edineț), cu o lungime de 7,721 km. În valoare totală de 51 270 100,00 de lei, proiectul „Reparația sectorului de drum local L-37 «Lipcani-Balasinești-Corjeuți-Târnova»” este, până în prezent, și cel mai costisitor proiect de dezvoltare regională realizat în Republica Moldova din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR).

În satul Corjeuți, pe ambele părți ale sectorului de drum renovat, au fost asfaltate și trotuarele. Parțial, același lucru a fost făcut și în satul Trinca din raionul Edineț. Totodată, de-a lungul traseului ce străbate satul Corjeuți au fost reabilitate și două poduri, iar primarul localității, Victor Andronic, spune că îi va convinge pe toți gospodarii cu ieșire la drumul renovat să vopsească cu var bordurile trotuarelor și să planteze flori în parcelele de pe marginea drumului, astfel încât strada centrală ce străbate satul Corjeuți, supranumit și „micul Paris”, să capete un aspect frumos.

Președintele raionului Briceni, Efimia Bandalac, le-a mulțumit jurnaliștilor pentru interesul sporit față de proiectele de succes realizate de ADR Nord în raionul Briceni.

Primul incubator de afaceri din mediul rural

Al doilea proiect vizitat de jurnaliști a fost implementat în comuna Larga, raionul Briceni, în cadrul căruia sediul Instituției Publice „Incubatorul de Afaceri Larga” (IP „I.A. Larga”), primul incubator de afaceri din mediul rural în Republica Moldova, a fost renovat și dotat cu echipament tehnic și mobilier.

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug, le-a relatat jurnaliștilor că incubatorul de afaceri din Larga, cu o suprafață totală de 1400 m², a fost renovat în rezultatul implementării proiectului de dezvoltare regională „Inaugurarea incubatorului de afaceri din comuna Larga - un factor important în activitatea privind măsurile active de ocupare a tineretului din regiune”, realizat de ADR Nord. Pentru implementarea acestui proiect au fost alocați, din FNDR, 2 570 390 de lei. Valoarea totală a proiectului este însă de 4 846 910 de lei, diferența în raport cu banii din FNDR fiind contribuția comunei Larga.

„Lansarea incubatorului de afaceri din Larga are la bază obiectivul de combatere a sărăciei prin crearea a noi locuri de muncă. Este o șansă în plus pentru toți cei care au spirit antreprenorial și inițiativă”, a relevat managerul IP „I.A. Larga”, Elena Bejenaru.

Centrul Cultural Intercomunitar din „satul cu proiecte”

Cea de-a treia destinație a vizitei de studiu a fost satul Băhrinești din raionul Florești, supranumit și „satul cu proiecte”, asta pentru că, anul trecut, bugetul proiectelor de la Băhrinești a fost de două ori mai mare decât bugetul satului în general.

În „satul cu proiecte”, jurnaliștii au vizitat Centrul Cultural Intercomunitar - o casă de cultură modernă pentru renovarea căreia au fost alocați, din sursele FNDR, 1 249 700 de lei. În rezultatul implementării proiectului „Intersecții culturale”, casa de cultură, scoasă practic din ruine, a fost conectată la sursa de energie electrică, iar platforma din fața clădirii a fost pavată. De asemenea, a fost achiziționat mobilier, obiecte de uz gospodăresc, echipament tehnic și tehnică de calcul. Primarul de Băhrinești, Feodosia Bunescu, susține că instituția de cultură poate aduna toate generațiile din sat, întrucât este dotată cu o sală pentru concerte și una de calculatoare, hotel și restaurant.

„Și la Băhrinești avem o poveste succes, un proiect ce ar putea face mai atractivă localitatea pentru turiști, un proiect ce trebuie să-i inspire și pe alții”, susține directorul ADR Nord, Ion Bodrug.

E de menționat că valoarea totală a proiectului de renovare a Centrului Cultural Intercomunitar din Băhrinești se ridică la 2 542 900 de lei, bani proveniți atât din sursele FNDR, cât și din sursele Fondului de Investiții Sociale din Moldova (FISM).

Fotografii din cadrul vizitei de studiu pentru jurnaliști se găsesc aici: <http://goo.gl/aVyMP8>

Anterior, API a organizat vizite de studiu similare și în celelalte regiuni de dezvoltare din țară. De asemenea, în noiembrie 2013, la Bălți, a fost organizat un club de presă dedicat proiectelor de dezvoltare regională realizate în Regiunea de Dezvoltare Nord.

Evenimente Actuale

12 concepte de propuneri de proiecte în sectorul Alimentarea cu apă și canalizare, acceptate pentru etapa de monitorizare în cadrul unei ședințe comune ADR Nord – GIZ

Bălți, 1 aprilie 2014. 12 concepte de propuneri de proiecte în sectorul Alimentarea cu apă și canalizare (AAC) din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) au fost acceptate pentru etapa de monitorizare și de identificare a surselor de finanțare în cadrul unei ședințe comune de evaluare a conceptelor de propuneri de proiecte (CPP) în sectorul AAC, organizată de Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) și Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Ședința de evaluare a CPP, în cadrul căreia au participat specialiști ADR Nord și experți oferiți de GIZ, este rezultatul celor cinci ateliere în domeniul planificării regionale în sectorul AAC desfășurate și a unei ședințe consultative pe tema completării fișelor pentru concepte de proiecte posibile în sectorul AAC.

În cadrul ședinței au fost examinate 15 concepte de proiecte din toate raioanele din RDN. Astfel, membrii ședinței au acceptat pentru următoarea etapă, de monitorizare, 12 concepte de propuneri de proiecte. Totodată, 2 concepte de proiecte au fost respinse, întrucât acestea vor fi finanțate de Banca Europeană

pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD).

Pentru îmbunătățirea CPP, în special a celor propuse de Primăriile Bălți și Edineț, a fost oferit termenul de 8 aprilie a.c.

Cele 12 CPP acceptate azi de comisia de evaluare vor fi monitorizate și, după caz, îmbunătățite. Ulterior, va fi decisă posibilitatea identificării surselor de finanțare pentru cele mai viabile CPP.

Proiectul interregional de gestionare a deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești va avea șanse sporite pentru a fi eficient și durabil

Bălți, 8-9 aprilie 2014. O echipă formată din specialiști din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) și ADR Centru, precum și consultanți de la Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) participă, în incinta ADR Nord, la un atelier de lucru de două zile privind stabilirea sistemului de monitorizare și evaluare bazat pe rezultate în cadrul proiectului „Îmbunătățirea serviciilor de gestionare a deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești”, cu finanțare din Fondul de investiții german.

În analizele efectuate, participanții au luat drept exemplu mecanismul de implementare a celor 5 proiecte-pilot din cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, finanțat prin intermediul GIZ. Acest mecanism este bazat pe modelul „Pentagonul”, ce include următoarele etape: (1) planificare și programare integrată la nivel local; (2) îmbunătățirea cooperării dintre administrațiile publice locale (APL); (3) investiții în optimizarea infrastructurii pentru prestarea serviciilor publice locale; (4) consolidarea capacităților APL-urilor și a prestatorilor de servicii; (5) mobilizarea și sensibilizarea populației.

Potrivit consultanților GIZ, acest model de implementare a proiectelor asigură rezultate eficiente și durabile. Astfel, Valentina Pleșca, consultant național superior GIZ în domeniul serviciilor publice locale, susține că, indiferent de sursele de finanțare, proiectele trebuie să urmeze acest mecanism de implementare, așa încât MDRC și ADR-urile să ajungă la o astfel de abordare, în conformitate cu practicile europene. Doar în acest mod va dispărea noțiunea de „proiectele noastre” și „proiectele voastre”, afirmă Denis Parea, consultant GIZ în domeniul managementului deșeurilor solide la ADR Centru.

Șefa Secției statistice regionale a MDRC, Violeta Evtodienco, susține că, spre deosebire de proiectele cu finanțare externă, proiectele finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR) nu pot acoperi cheltuieli de asistență tehnică, fapt ce explică diferențele între mecanismele de implementare a proiectelor finanțate din FNDR și din surse externe.

Lucrând în grupuri, participanții la atelier contribuie la ajustarea documentației proiectului de MDS pentru cele trei raioane, conform mecanismului menționat mai sus. În acest fel, șansele ca proiectul să fie eficient și durabil vor crește considerabil.

IANUARIE 2014

S-a finalizat proiectul twinning „Consolidarea capacităților în domeniul dezvoltării regionale în Republica Moldova”

Chișinău, 28 ianuarie 2014. A avut loc conferința de închidere a proiectului twinning „Consolidarea capacităților în domeniul dezvoltării regionale în Republica Moldova”. Proiectul a fost susținut financiar de Uniunea Europeană cu 1,2 milioane euro și implementat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) în parteneriat cu Ministerul de Interne al Franței.

În cadrul conferinței de închidere a proiectului au participat Pirkka Tapiola, șeful Delegației UE în Republica Moldova, Girard Ghiiono, Ambasadorul Franței în Republica Moldova, Marius Lazurca, Ambasadorul României în țara noastră, Liviu Oboroc, viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Patrick Noddings, liderul de proiect din partea UE, reprezentanții MDRC,

autoritățile publice de nivelul I și II precum și reprezentanți ai sectorului asociativ și economic.

În perioada mai 2012 - ianuarie 2014, Republica Moldova a beneficiat de asistența proiectului twinning „Consolidarea capacităților în domeniul dezvoltării regionale în RM”, finanțat de UE și implementat de MDRC al Republicii Moldova în parteneriat cu Ministerul de Interne al Franței.

Obiectivul principal al proiectului a fost îmbunătățirea cadrului legislativ, instituțional și de reglementare a politicii de dezvoltare regională, revizuirea cadrului normativ al planificării spațiale, precum și consolidarea capacităților MDRC și a actorilor de nivel național și regional implicați în dezvoltarea regiunilor țării.

Liviu Oboroc, viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, a menționat că, pe parcursul a 21 luni de implementare a proiectului, s-a reușit promovarea unei cooperări active cu APL de nivelele I și II, societatea civilă, membri ai diverselor asociații profesionale, întreprinzători privați care insistă să dezvolte afaceri personale.

Reprezentanții MDRC au comunicat că eforturile depuse în cadrul acestui proiect au fost doar un început de formare a viziunilor, de a planifica activități în conformitate cu cadrul regulator al UE, iar echipa formată, conexiunile între persoane, relațiile interpersonale, care au fost stabilite, vor contribui esențial și în viitor la dezvoltarea țării.

Încă o campanie de promovare a iluminării stradale eficiente la Tătărauca Veche

În perioada decembrie 2013 - februarie 2014, cei 2200 de locuitori ai comunei Tătărauca Veche, raionul Soroca, au fost informați despre beneficiile serviciului public de iluminare stradală, dar și despre responsabilitatea cetățenilor de a achita la timp facturile pentru acest bun comun. Sistemul modern și econom de iluminare stradală pentru cele șase localități ale comunei a fost creat cu sprijinul financiar al proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, gestionat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). GIZ a acordat suportul prin intermediul ADR Nord.

Două proiecte de aprovizionare cu apă potabilă în raionul Fălești

Fălești, 21 ianuarie 2014. În cadrul unei ședințe organizată în incinta Consiliului raional Fălești, la care a participat șeful Direcției generale dezvoltare regională (DGDR) din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Valerian Bânzaru, s-a discutat despre situația a două proiecte de aprovizionare cu apă potabilă. Este vorba despre proiectul „Finalizarea apeductului Prut-Fălești, premise pentru asigurarea cu apă potabilă a 75 de localități din Regiunea Nord” (aplicant CR Fălești) și proiectul „Aprovizionarea cu apă potabilă și canalizare a locuitorilor satelor Risipeni și Bocșa și a instituțiilor de menire social-culturală” (aplicant primăria Risipeni, raionul Fălești).

FEBRUARIE 2014

Ambasadorii pentru Parteneriatul Estic din trei state europene, interesați de Regiunea de Dezvoltare Nord

Bălți, 27 februarie 2014. Ambasadorii pentru Parteneriatul Estic din Franța, Suedia și Letonia - E.S. Serge Smessow, E.S. Martin Hagström și, respectiv, E.S. Juris Poikāns - au vizitat Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Nord, dorind să cunoască mai bine Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN).

În nordul republicii, oficialii europeni și-au început vizita la ADR Nord, după care s-au întâlnit cu studenți și profesori de la Universitatea de Stat „Alecu Russo”, societatea civilă și administrația publică locală a municipiului.

În mesajul său de salut, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, și-a exprimat convingerea că această vizită istorică este un semnal important de srijinire a aspirațiilor de integrare europeană a Republicii Moldova. În acest context, directorul Ion Bodrug a trecut în revistă cele mai remarcabile succese pe care ADR Nord le-a obținut în rezultatul colaborării, directe sau indirecte, cu partenerii săi din țări europene precum România, Letonia, Germania, Franța și Polonia.

„Apreciem înalt experiența statelor europene în domeniul dezvoltării regionale. Intenționăm ca, inclusiv prin intermediul dvs., să identificăm noi parteneri europeni, de la care să preluăm experiență, astfel încât să tindem în continuare spre standardele de dezvoltare regională din Uniunea Europeană.

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug

Diplomații europeni au discutat cu directorul Ion Bodrug despre specificul proiectelor de dezvoltare regională implementate în RDN.

În context, în vederea sprijinirii acțiunilor întreprinse de Guvernul Republicii Moldova la capitolul integrarea în Uniunea Europeană, cei trei ambasadori europeni pentru Parteneriatul Estic au subliniat importanța comunicării tuturor cetățenilor moldoveni a avantajelor Acordului de Asociere RM-UE, ce include și Zona de Liber Schimb, Aprofundat și Cuprinzător. Totodată, cei trei ambasadori au reiterat mesajul de susținere a parcursului european al Republicii Moldova.

Republica Moldova este prima țară din Parteneriatul Estic ce va beneficia de liberalizarea regimului de vize, după ce, în data de 27 februarie, Parlamentul European a votat abolirea regimului de vize pentru cetățenii moldoveni.

„De nivelul de pregătire și de calitatea documentației tehnice depinde eficiența implementării activităților proiectelor, respectiv alocarea surselor din FNDR”

Bălți, 28 februarie 2014. Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Nord a organizat o ședință de lucru cu beneficiarii și managerii proiectelor de dezvoltare regională din Regiunea de Dezvoltare Nord.

În cadrul ședinței de lucru, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a precizat care este rolul beneficiarilor în procesul de implementare a proiectelor, menționând importanța implicării și conlucrării actorilor interesați în procesul de implementare a proiectelor.

Agenda ședinței a inclus discuții pe marginea nivelului de pregătire a proiectelor de dezvoltare regională finanțate în anul 2014. Totodată, beneficiarilor și managerilor proiectelor de dezvoltare regională li s-a adus la cunoștință responsabilitățile și atribuțiile managerilor de proiecte, precum și măsurile de asigurare a durabilității postimplementare. Participanții la ședință au mai discutat și despre implicarea și participarea beneficiarilor de proiecte la procedurile de achiziții publice.

La specificul finanțării proiectelor din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), precum și la importanța pregătirii acestora pentru etapa de inițiere a procedurilor de achiziții publice s-a referit directorul DGDR, Valerian Bânzaru, care a mai spus că managerul de proiect trebuie să fie motivat financiar, prin asigurarea salariului lunar, pentru implementarea cu succes a activităților proiectelor. „De nivelul de pregătire și de calitatea documentației tehnice depinde eficiența implementării activităților proiectelor, respectiv alocarea surselor din FNDR”, susține șeful DGDR.

Începând cu anul 2014, beneficiarii proiectelor finanțate din sursele FNDR vor fi desemnați ca membri ai grupurilor de lucru în cadrul procedurilor de achiziții publice.

FEBRUARIE 2014

Proiect transfrontalier pentru dezvoltarea economică locală în Regiunea Nord

Bălți, 7 februarie 2014. Centrul de Consultanță în Afaceri a prezentat, în incinta Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), proiectul-pilot „Rețeaua Locală / Regională pentru Dezvoltarea Economică în calitate de element decisiv pentru sporirea competitivității în regiunile Bazinului Mării Negre (Black Sea LRED-Net)”, proiect finanțat de Uniunea Europeană prin intermediul Programului Operațional Comun Bazinul Mării Negre 2007-2013.

Întrucât Centrul de Consultanță în Afaceri se află la etapa de selectare a localităților unde va fi implementat proiectul, autoritățile locale și reprezentanții mediului de afaceri și ai sectorului neguvernamental din Regiunea de Dezvoltare Nord care au participat la ședința de prezentare a proiectului ar putea favoriza identificarea potențialelor localități ce vor participa la implementarea proiectului.

„Deseori, când este vorba de dezvoltarea locală, toată lumea spune că despre asta trebuie să se gândească primarul sau administrația publică locală, ceea ce nu este corect. Când vine vorba de dezvoltare locală, în special de dezvoltare economică locală, trebuie să fie implicați toți, începând, în primul rând, de la reprezentanții mediului de afaceri, pentru că de aici se începe inițierea unei afaceri”, a relevat directorul executiv al Centrului de Consultanță în Afaceri, Anatolie Palade, potrivit căruia dezvoltarea economică locală este, de fapt, un business la nivel de comunitate, asta însemnând rezultate rapide, competitivitate și susținerea consumatorilor.

„Noi nu o dată am demonstrat atât regiunii, cât și țării că

susținem dezvoltarea economică. Am întreprins pași concreți pentru a promova și a stimula în special businessul mic și mijlociu. În acest sens, ADR Nord a organizat un forum interregional moldo-român, o conferință internațională, precum și Festivalul Cartofului, eveniment ajuns la a doua ediție. E foarte important ca dezvoltarea economică să aibă amploare în fiecare localitate. Da, e anevoios acest drum, dar noi trebuie să îndeplinim cu seriozitate acest obiectiv”, a spus directorul ADR Nord, Ion Bodrug, salutând totodată inițiativa Centrului de Consultanță în Afaceri.

” Satele au nevoie de dezvoltare economică. Avem pământ, avem oameni, dar lipsește gândirea asta economică. Adică începe să se dezvolte, prin intermediul diferitor proiecte, dar totuna este nevoie de instruire, de direcționare.

Primarul satului Chișcăreni, raionul Sângerei, Silvia Țurcanu, membră a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord

Misiune de monitorizare a proiectului MSPL, în vizită la ADR Nord

Bălți, 18 februarie 2014. Un grup de experți și reprezentanți ai Agenției de Cooperare Internațională Germaniei (GIZ) au vizitat Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), în contextul unei misiuni de monitorizare a progreselor înregistrate în procesul de implementare a proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale” (MSPL) în Republica Moldova. Specialiștii din cadrul ADR Nord au discutat cu experții și partenerii din cadrul agenției germane despre proiectele implementate în Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN), finanțate din sursele Guvernului german prin intermediul GIZ.

Relațiile economice dintre Cehia și Moldova, promovate în Regiunea de Dezvoltare Nord

Bălți, 12 februarie 2014. Consilierul pentru probleme politice și economice din cadrul Ambasadei Republicii Cehia în Chișinău, Jan Husák, a efectuat o vizită în Regiunea de Dezvoltare Nord. „Salutăm călduros astfel de inițiative, care, cu siguranță, vor contribui la intensificarea relațiilor economice dintre țările noastre. Țin să menționez că, în ultimii ani, ADR Nord și Ambasada Republicii Cehia în Chișinău au reușit să implementeze câteva proiecte-pilot, importante atât pentru Regiunea Nord, cât și pentru Republica Moldova”, a precizat directorul ADR Nord, Ion Bodrug.

FEBRUARIE 2014

Autoritățile locale din raionul Florești identifică soluții pentru a crea un serviciu de management al deșeurilor solide în cadrul unui proiect de protecție a mediului

Florești, 5 februarie 2014. În incinta Primăriei Florești a avut loc o ședință de lucru pe tema creării serviciului de management al deșeurilor solide (MDS) în cadrul proiectului „Îmbunătățirea serviciilor de gestionare a deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești”, finanțat prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

La întrunire au participat directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion Bodrug, care a prezidat ședința de lucru, autoritățile publice locale din localitățile implicate în implementarea proiectului și reprezentanți GIZ.

Din 2014, pe teritoriul raionului Florești, parte a Regiunii de Dezvoltare Nord, proiectul de gestionare a MDS va fi monitorizat de ADR Nord, cu suportul consultanților GIZ din cadrul ADR Nord. Menționăm că, până în prezent, proiectul a fost implementat în raza raionului Florești de ADR Centru.

Inițial, când a fost depus la Apelul de Propuneri de Proiecte I, toate primăriile din raionul Florești erau incluse în proiect. În prezent, invocând probleme legate de modalitatea de plată a serviciului de colectare a deșeurilor, nu toate primăriile sunt dispuse să aprobe în Consiliile locale documentele necesare pentru ca sistemul de MDS să funcționeze, acest fapt tergiversând procesul de implementare a proiectului.

Până în prezent, în raionul Florești, au fost construite 215 platforme de depozitare a deșeurilor și a fost procurat echipament tehnic. „Acum suntem la o etapă când trebuie să ne axăm pe dezvoltarea serviciului de MDS. Autoritățile publice locale trebuie să fondeze o asociație sau o întreprindere ce va gestiona serviciul de MDS. În acest sens, ADR Nord și consultanții GIZ vor contribui ca acest serviciu să funcționeze cât mai curând posibil”, a relevat, în cadrul ședinței, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, care a mai subliniat că dezvoltarea regională, în special regionalizarea serviciilor comunale, este un lucru foarte complicat.

„Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR) este limitat, reprezintă 1% din Bugetul de Stat. Dacă nu

” Am avut ocazia să studiem anevoioasa experiență a altor state în acest domeniu.

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug

interveneau specialiștii de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și ADR Nord, ca să fuzionăm proiectul din raionul Florești cu un proiect similar din raioanele Șoldănești și Rezina, eu nu cred că acum raionul Florești era să aibă niște platforme de colectare a deșeurilor menajere solide și niște echipamente procurate”, a spus directorul ADR Nord.

Igor Neaga, consultant GIZ în cadrul ADR Nord: „Fiecare primărie este o parte componentă a acestui proiect. Vreau să menționez că noi nu insistăm cu de-a sila de a-i impune pe toți sub un standard unic sau sub anumite condiții foarte dure de a fi părți componente ale acestui proiect. Din discuțiile cu alți primari am auzit și alte păreri. Rămâne la discreția dvs. să decideți, dar nu mai putem târăgăna acest proces”.

Cu un buget total de 40 de milioane de lei, proiectul „Îmbunătățirea serviciilor de gestionare a deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești” este unul interregional, implementarea cu succes a căruia va duce la dezvoltarea localităților vizate și la reducerea numărului de îmbolnăviri în rândul populației.

Pe lângă lucrările efectuate în cadrul proiectului până în prezent, vor mai fi construite un depozit sanitar la Șoldănești, 2 centre de reciclare la Șoldănești și Florești, 2 stații de transfer la Cotuienii Mari, raionul Șoldănești, și Florești.

MARTIE 2014

Specialiștii ADR Nord, interesați de experiența europeană în domeniul elaborării strategiilor de dezvoltare regională

Două zile de instruire despre planificarea regională, în Franța, la Paris, le-a oferit participanților din partea Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) posibilitatea să cunoască mai multe despre problemele de dezvoltare a capacităților în elaborarea, implementarea și evaluarea strategiilor de dezvoltare economică și de ocupare a forței de muncă locale. E vorba despre un curs de instruire organizat, în perioada 19-20 martie a.c., în cadrul proiectului „Creșterea capacităților administrației publice locale de amenajare a teritoriului și municipalităților”, finanțat prin intermediul Instrumentului financiar norvegian.

Reișind din cei 3 ani de colaborare productivă dintre ADR Nord și Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale (VARAM), la cursul de instruire au fost invitați să participe directorul ADR Nord, Ion Bodrug, șefa Secției planificare strategică, Inga Cojocaru, și specialistul în probleme strategice și planificare, Ala Cucu.

Împreună cu un grup de experți internaționali din Marea Britanie, Irlanda de Nord, Franța și Polonia, care au ținut cursul de instruire, reprezentanții ADR Nord și ai VARAM, au ajuns la concluzia că problemele de dezvoltare regională din Moldova și Letonia sunt asemănătoare, iar experiența în acest domeniu a unor state din Uniunea Europeană poate servi exemplu pentru regiunile de dezvoltare din țara noastră.

Dezvoltarea infrastructurii, într-un pas cu dezvoltarea economică

Impresionat de experiența specialiștilor internaționali, care s-au referit în mare parte la dezvoltarea economică locală, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, susține că în activitățile organizate pentru impulsarea dezvoltării raioanelor din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) se pune tot mai frecvent accentul pe dimensiunea dezvoltării economice.

„Implementarea proiectelor de infrastructură trebuie să meargă într-un pas cu dezvoltarea economică a regiunii noastre. Să continuăm acest demers cu mai multă insistență. Așa putem dezvolta calitativ RDN, dacă vrem ca proiectele de infrastructură pe care le implementăm să fie durabile. Asta e formula progresului în țările membre ale Uniunii Europene”, precizează directorul ADR Nord.

Experiență europeană în domeniul dezvoltării locale

Cursul de instruire s-a axat pe subiecte precum dezvoltarea economică locală, instrumentele de dezvoltare locală, monitorizarea și evaluarea dezvoltării locale, conform unei baze de date eficiente, și modalitatea de comunicare dintre autoritățile locale și reprezentanții sectorului privat. În acest sens, experții au adus drept exemple de dezvoltare mai multe localități din Marea Britanie, Polonia și Irlanda.

De exemplu, strategiile în Marea Britanie se elaborează cu scopul valorificării fondurilor alocate, iar în Letonia și Moldova se elaborează strategiile, apoi sunt atrase investițiile.

Expertul francez Greg Clark, consilier global în dezvoltarea locală și regională, a prezentat, în contextul managementului local al serviciilor publice, diverse modele și instrumente de dezvoltarea locală, precum și modul de asimilare a acestui proces de către populație.

Potrivit viceprimarului de Poznań (Polonia), expert în domeniul guvernării locale, Tomasz Kayser, pentru o planificare locală durabilă este necesară elaborarea unei baze de date eficiente și riguroase, ceea ce ar permite ca politicile și acțiunile locale să fie monitorizate și dezvoltate. Acest fapt ar fi, în opinia expertului polonez, una dintre caracteristicile esențiale ale sistemului eficient de dezvoltare locală.

”*În Letonia persistă aceleași probleme ca și în Republica Moldova. Acest seminar de instruire ne va ajuta să evităm eșecurile și problemele pe care partenerii noștri deja au reușit să le rezolve.*”

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug

Colaborarea dintre ADR Nord și VARAM, o nouă etapă

Invitația reprezentanților ADR Nord la cursul de instruire organizat în capitala Franței se încadrează în contextul strânsei colaborări în domeniul dezvoltării regionale dintre ADR Nord și VARAM. Astfel, pe lângă un șir de vizite reciproce efectuate în ultimii ani, VARAM s-a implicat activ în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a RDN, activitate ce a marcat, în premieră, organizarea, în orașul Bălți, a Conferinței internaționale cu genericul „Oportunități de dezvoltare socio-economică a RDN, până în anul 2020”. De asemenea, în octombrie 2013, reprezentanți ai VARAM au participat la prima ediție a Zilelor RDN, eveniment ce a favorizat semnarea unui acord de parteneriat dintre Primăria Corjeuți, raionul Briceni, și municipalitatea Aloja din Letonia.

Relațiile de colaborare dintre ADR Nord și VARAM au trecut la o nouă etapă. Participarea la cursul de instruire organizat la Paris le va permite specialiștilor de la ADR Nord să preia bune practici europene în domeniul elaborării strategiilor de dezvoltare.

MARTIE 2014

Buldozer livrat în cadrul unui proiect de management a deșeurilor solide pentru 7 localități

Sigureni (Râșcani), 18 martie 2014. Un buldozer de fabricație chinească marca „YTO C902”, în valoare de 590 de mii de lei, a fost livrat Primăriei Singureni în cadrul proiectului „Sistem de colectare și transport al deșeurilor menajere pe raza microregiunii interraionale Râșcani (s. Singureni, s. Corlăteni, s. Grinăuți, s. Recea, s. Răcăria, s. Aluniș) - Drochia (s. Pelinia)”, implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord.

Lucrările în cadrul proiectului au fost finalizate în noiembrie 2013. Astfel, la instituțiile publice din cele 7 localități au fost construite 24 de platforme pentru colectarea deșeurilor menajere solide, au fost achiziționate două autospeciale pentru colectarea deșeurilor și un tractor cu remorcă, un buldozer, 8574 de pubele pentru gospodării și 116 eurocontaine pentru amplasarea acestora pe platforme. De asemenea, a fost procurată tehnică de calcul și mobilier pentru angajații serviciului de salubritate, ce urmează a fi creat.

Totodată, în cadrul proiectului fost desfășurată o campanie de informare și conștientizare, în cadrul căreia au fost organizate seminare de informare pentru tinerii din

comunitățile beneficiare și elaborate și distribuite pliante informative. La finalul campaniei, a fost organizat un concurs creativ pentru elevii din cele 7 localități, cu genericul „Tinerii ambasadori ai satului curat”.

Valoarea totală a proiectului este de 8 292 094 de lei, 7 052 104 de lei fiind alocați din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și 1 239 990 de lei - din sursele Guvernului german, prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

La Otaci va fi creat un Centru de dezvoltare economică locală

Otaci (Ocnița), 26 martie 2014. O delegație compusă din reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) și ai Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) au organizat o ședință de lucru în cadrul proiectului „Centrul Creativ-Inovativ PRO Cariera (Otaci)”, înaintat de Primăria Otaci.

Prezent la ședință, șeful Direcției generale dezvoltare regională (DGDR) a MDRC, Valerian Bânzaru, a comunicat membrilor ședinței despre atribuțiile ADR Nord, în calitate de autoritate de implementare a proiectului. De asemenea, șeful DGDR a stăruit asupra necesității bunei colaborări dintre autorul de proiect, administrația publică locală din Otaci și ADR Nord, pentru eficientizarea procesului de implementare a proiectului.

Directorul I.P. „Urbanproiect”, Iurie Povar, a relatat membrilor ședinței că specialiștii instituției de proiectare au efectuat anterior o vizită de studiu la obiect și, pentru obținerea informației detaliate, cu efectuarea prospecțiunilor geologice, urmează ca vineri, 28 martie, să mai efectueze o vizită la obiect.

Orașul Otaci și localitățile limitrofe acestuia se află la frontiera cu Ucraina. Acest fapt contribuie în mod direct la dezvoltarea economică a zonei, însă această oportunitate geografică nu este valorificată din cauza insuficienței de cunoștințe în domeniul antreprenorial modern. Beneficiarii proiectului, în special tinerii, pot, prin propriile afaceri, genera dezvoltare economică locală și oportunități de dezvoltare în regiune. Pe termen lung, Centrul își dorește să devină o soluție curentă pentru problemele de integrare a tinerilor.

Valoarea totală a proiectului „Centrul Creativ-Inovativ PRO Cariera” din Otaci este de 22 222 870 de lei, bani solicitați din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Pentru implementarea proiectului în anul 2014, Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale a alocat 5 milioane de lei.

MARTIE 2014

Lacul relict La Fontal va fi ospitalier cu turiștii și pe timp de noapte

La lacul relict La Fontal, aflat în preajma satului Cobani, raionul Glodeni, au demarat lucrările de construcție a celor 3 pensiuni a câte 7 locuri de cazare fiecare, a spațiilor pentru camping și a unei parări pentru autoturisme. Turiștii vor avea posibilitate să-și petreacă vacanțele în Rezervația Naturală Pădurea Domnească și pe timp de noapte.

Lucrările de construcție se desfășoară în cadrul celei de-a doua etape de implementare a proiectului „Amenajarea traseului ecoturistic Pădurea Domnească”, proiect prin care Agenția de Dezvoltare Regională Nord urmărește să contribuie la dezvoltarea activităților turistice, culturale și de agrement în spațiul rural din raionul Glodeni.

Amintim că lucrările de construcție a unui foișor și a unei belvederi la zimbrăria de pe teritoriul rezervației au fost finalizate în noiembrie 2013.

Potrivit deciziei Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) nr. 13/13 din 20 decembrie 2013, pentru continuarea implementării proiectului vor fi alocați, în 2014, 3 997 300 de lei din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Pentru lucrările efectuate în 2013, din FNDR au fost valorificați 719,42 de mii de lei. Valoarea totală a proiectului este de 4 716 700 de lei, bani alocați din FNDR.

Având o suprafață de 24,2 ha, lacul La Fontal din Rezervația Naturală Pădurea Domnească este un lac relict specificul căruia constă în faptul că este alimentat de câteva izvoare ascendente rare în Republica Moldova. Apa acestor izvoare are un grad înalt de mineralizare. Lacul s-a format prin revărsările de odinioară ale Prutului. Când inundațiile sezoniere au fost stopate de construcția barajului Costești-Stânca, lacul s-a pomenit fără alimentație sigură, aproape în întregime înămolindu-se și acoperindu-se cu stuf și papură. De dispariție totală lacul este salvat de cele câteva izvoare cu apă mineralizată. Vegetația de baltă a prefăcut lacul într-un loc favorabil pentru adăpostirea vietăților amfibiene, reptilelor, păsărilor și mamiferelor acvatice.

„Această perlă a Regiunii de Dezvoltare Nord - Pădurea Domnească - va atrage investiții importante în următorii ani, după ce aici va fi construită infrastructura necesară. Anume astfel de destinații atrag turiști care nu trăiesc în Republica Moldova.

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug

Solicitantul proiectului „Amenajarea traseului ecoturistic Pădurea Domnească”, lansat în septembrie 2013, este Consiliul Raional Glodeni. Proiectul se înscrie în prioritatea III din Strategia de Dezvoltare Regională Nord - îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice. Prin acest proiect se urmărește dezvoltarea activităților turistice, culturale și de agrement, care să contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă, a veniturilor alternative, precum și la diversificarea activității în spațiul rural.

Potrivit deciziei Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) nr. 13/13 din 20 decembrie 2013, pentru continuarea implementării proiectului vor fi alocați, în 2014, 3 997 300 de lei din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Pentru lucrările efectuate în 2013, din FNDR au fost valorificați 719,42 de mii de lei. Valoarea totală a proiectului este de 4 716 700 de lei, bani alocați din FNDR.

APRILIE 2014

Proiect de modernizare a infrastructurii de apă și canalizare la Parcul Industrial „Răut” din Bălți

Bălți, 25 martie 2014. *Specialiștii Secției managementul proiectelor a Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) au efectuat o vizită de lucru în vederea suprapunerii documentației tehnice cu situația din teren la proiectul „Susținerea dezvoltării sectorului industrial în Regiunea de Dezvoltare Nord prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare pentru Parcul Industrial de pe teritoriul S.A. «Răut» din municipiul Bălți”.*

Proiectul prevede construcția rețelei de apeduct exterior și reconstrucția rețelei de apeduct interior, precum și curățarea sistemului de canalizare interioară de pe teritoriul Parcului Industrial „Răut”.

Valoarea totală estimativă a proiectului de la Parcul Industrial „Răut”, înaintat de Primăria Bălți și implementat de ADR Nord, este de 14 440 000 de lei, bani solicitați din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională. Pentru anul 2014, Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale a alocat pentru implementarea acestui proiect 4 mln de lei.

Cetățenii activi din Costești se vor implica în procesul de desfășurare a unui proiect de aprovizionare cu apă și canalizare a orașului

Costești, 4 martie 2014. *Prin vot democratic, au fost aleși membrii Comitetului Local de Cetățeni (CLC) care vor veghea asupra implementării proiectului de asigurare cu apă și canalizare a localității.*

Cei 9 membri ai CLC au fost aleși în unanimitate. Pentru o mai bună organizare a ședințelor Comitetului, a fost elaborat și aprobat un Regulament de funcționare. Totodată, au fost desemnați președintele, vicepreședintele și secretarul, după cum urmează: Sergiu Gavajuc, Veronica Polișciuc și Ana Lungu.

Conform regulamentului aprobat, CLC reprezintă o structură organizatorică cu caracter obștesc, fără personalitate juridică, constituit din cetățeni cu inițiativă, egali între ei și în fața autorităților, reprezentativi pentru structura socială a comunității locale și care va asigura monitorizarea eficacității și calității implementării proiectelor investiționale de dezvoltare a infrastructurii serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare, finanțate din sursele Guvernului German, prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și administrate de Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Nord.

Atribuțiile de bază ale membrilor CLC constau în monitorizarea procesului implementării proiectelor, analiza informațiilor colectate și a posibilităților de soluționare a problemelor și neajunsurilor atestate, făcând propuneri pentru rezolvarea acestora către factorii de decizie din Primărie, Consiliul Local, ADR Nord, GIZ, etc., după caz.

De asemenea, CLC îi revine un rol important în încurajarea inițiativei locale și implicarea directă a cetățenilor în activitățile de implementare a proiectelor în comunitate; participarea la activitățile organizate în cadrul proiectelor, în colaborare și coordonare cu APL și managerul local de proiect.

Durata mandatului CLC acoperă întreaga perioadă de implementare a proiectelor, finanțate prin intermediul GIZ.

Amintim că, recent, au fost aprobate spre finanțare din sursele GIZ patru măsuri investiționale, urmărind scopul de a îmbunătăți infrastructura de apă și canalizare și de a furniza servicii de calitate populației comunei Costești, în valoare totală de 852.452 de euro. Astfel, urmează să fie reconstruită stația de epurare din Costești, să fie extinse rețelele de canalizare în orașul Costești și satul Duruitoarea Veche, să fie consolidate capacitățile tehnice ale Î.M. „Apă-Canal Costești”. Proiectele vor fi implementate de ADR Nord în perioada 2014-2015.

MARTIE 2014

Primul atelier de lucru în domeniul planificării regionale în sectorul Drumuri regionale și locale, în Regiunea Nord

Bălți, 5 martie 2014. A avut loc primul atelier de lucru cu genericul „Planificarea regională în sectorul drumurilor regionale și locale în Regiunea Nord”, activitate de planificare strategică pentru identificarea necesităților de îmbunătățire a drumurilor regionale și locale.

Prin organizarea primului atelier de lucru de planificare regională în sectorul vizat, organizatorii au urmărit să lanseze activitatea grupului de lucru din Regiunea Nord, implicându-l în procesul de formulare a principalelor probleme regionale și locale privitoare la drumuri și accesibilitate. Acest atelier este parte a unor mese rotunde axate pe consolidarea și dezvoltarea capacităților planificării și programării regionale și locale.

În mesajul de deschidere a evenimentului, șeful adjunct al Direcției generale dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Igor Malai, a spus că atelierele de planificare regională sectorială sunt importante pentru toți cei care sunt implicați în procesul de dezvoltare regională. „Atelierul de azi și cele ce vor urma ne vor oferi posibilitatea să identificăm necesitatea raioanelor din nordul republicii în domeniul drumurilor”, a precizat funcționarul de la MDRC.

Moderat de către Maria Prisacari, specialist în probleme strategice și planificare la ADR Nord, atelierul de lucru a fost împărțit în 3 sesiuni, în cadrul cărora, în contextul planificării și programării regionale, participanții au discutat despre situația curentă din sectorul DRL în regiunile din republică și despre elaborarea programelor în sectorul DRL.

La atelierul de lucru au participat reprezentanți de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor (MTID), Administrația de Stat a Drumurilor (ASD), membrii grupului de lucru din RDN, specialiști de la ADR Nord, MSPL, GOPA, S.A. „Drumuri”, Consiliile raionale din Regiunea Nord.

Fișele de proiecte vor fi rezultatul final al atelierelor de planificare regională sectorială, pregătite pentru a putea fi depuse la fondurile europene și prezentate donatorilor interesați.

Începând cu anul 2010, Regiunile de Dezvoltare Nord, Centru și Sud au fost implicate activ în procesele inițiale de dezvoltare regională, conduse de Consiliile pentru Dezvoltare Regională (CDR-uri) și ADR-uri. Acest lucru a avut loc în cadrul unei politici regionale elaborată de MDRC.

” *Dacă în componența grupurilor de lucru din cadrul celorlalte 3 sectoare de planificare intră doar reprezentanți ai Consiliilor Raionale, din componența grupului de lucru a sectorului Drumuri regionale și locale am insistat să facă parte și reprezentanți ai Primăriilor, asta pentru a exclude factorul politic atunci când va veni timpul finanțării propunerilor de proiecte ca urmare a organizării acestor serii de ateliere. Eforturile noastre se vor solda cu posibilitatea de a obține finanțare din fondurile europene.*

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug

Incepând cu anul 2012, în Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) sunt organizate astfel de ateliere de lucru în 3 domenii de intervenție: Aprovizionarea cu apă și canalizare (AAC), Managementul deșeurilor solide (MDS) și Eficiența energetică (EE). Din 2014, vor fi organizate ateliere de lucru similare și în domeniul planificării regionale în sectorul Drumuri regionale și locale (DRL). Pentru cele 4 sectoare a fost creat câte un grup de lucru (GL). Împreună cu specialiști din cadrul ADR Nord, experți naționali și internaționali, GL vor participa la procesul de elaborare a planurilor regionale sectoriale integrate. Acest proces se va încheia către sfârșitul anului 2015.

Atelierele de lucru de planificare regională sectorială au loc în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale” (MSPL), inițiat în 2010 cu suportul financiar al Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și implementat de consorțiul GOPA. Obiectivul general al proiectului este de a îmbunătăți serviciile publice locale în satele și orașele din Republica Moldova. Beneficiarul principal al proiectului este Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Agențiile și Consiliile Dezvoltare Regionale (ADR-uri & CDR-uri), comunitățile din regiunile de dezvoltare din țară.

PROIECTE ÎN REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD ÎN 2014

În Regiunea de Dezvoltare Nord vor fi implementate, în 2014, 11 proiecte de dezvoltare regională. Astfel, pentru implementarea acestor proiecte în decursul anului curent, din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR) au fost alocați peste 65 de milioane de lei, bani aprobați prin Decizia 13/13 a Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) din 20 decembrie 2013.

În afară de cele 11 proiecte cu finanțare din FNDR, ADR Nord va implementa în acest an încă 4 proiecte, finanțate din sursele Guvernului Germaniei prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). Aceste 4 proiecte sunt parte a proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, iar valoarea totală a acestora este de circa 15 milioane de lei.

Din cele 11 proiecte cu finanțare din FNDR, 7 vor fi lansate în 2014, iar pentru celelalte 4, lansate anul trecut, va fi extins termenul de implementare. Astfel, ADR Nord va implementa în acest an 15 proiecte: 11 cu finanțare din FNDR și 4 cu finanțare externă.

Cele mai multe surse financiare vor fi alocate pentru proiectele de reabilitare a drumurilor și pentru construcția infrastructurii de apă și canalizare.

În 2014, bugetul total al FNDR este de circa 195 de milioane de lei. În 2013, din FNDR, pentru dezvoltarea regiunilor din Republica Moldova au fost alocați circa 191 de milioane de lei, iar în 2012 bugetul FNDR a constituit circa 160 de milioane de lei. FNDR reprezintă 1% din bugetul de stat al Republicii Moldova.

Proiecte ce vor fi lansate în 2014

Nr.	Denumirea proiectului	Beneficiar	Suma aprobată de CNCDR pentru anul 2014
1.	„Reabilitarea infrastructurii rutiere spre punctele Vamale internaționale Briceni și Larga, raionul Briceni”	Primăria Briceni	5 000,00 mii lei
2.	„Reabilitarea sectorului de drum L-20 Briceni-Grimăncăuți, frontiera cu Ucraina”	CR Briceni	7 000,00 mii lei
3.	„Aprovizionarea cu apă potabilă și canalizare a locuitorilor satelor Risipeni și Bocșa și a instituțiilor de menire social-culturală”	Primăria Risipeni	3 000,00 mii lei
4.	„Finalizarea apeductului Prut-Fălești, premise pentru asigurarea cu apă potabilă a 75 de localități din regiunea Nord”	CR Fălești	4 000,00 mii lei
5.	„Centrul Creativ-Inovativ PRO Cariera”	Primăria Otaci	5 000,00 mii lei
6.	„Conectarea parcului Industrial Edineț la infrastructura de acces și utilitățile publice”	Primăria Edineț	8 000,00 mii lei
7.	„Susținerea dezvoltării sectorului industrial în RDN prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare pentru Parcul Industrial pe teritoriul S.A. «Răut» din municipiul Bălți”	Primăria Bălți	4 000,00 mii lei

PROIECTE ÎN REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD ÎN 2014

Proiecte lansate în 2013, cu termen de implementare extins

Nr.	Denumirea proiectului	Beneficiar	Suma aprobată de CNCDR pentru anul 2014
8.	„Reabilitarea monumentului istorico-arhitectural Conacul Pommer și a drumului de acces la parcul dendrologic din s.Țaul, r-nul Dondușeni”	Primăria Țaul	9 000,00 mii lei
9.	„Susținerea dezvoltării sectorului privat și procesului de atragere a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Nord prin construcția rețelelor de apă și canalizare pentru subzona nr.3 a Zonei Economice Libere (ZEL) Bălți”	Primăria Bălți	11 851,50 mii lei
10.	„Amenajarea traseului ecoturistic Pădurea Domnească”	CR Glodeni	3 997,30 mii lei
11.	„Reparația sectorului de drum local L-37 «Lipcani-Balasinești-Corjeuți-Târnova»”	Primăria Corjeuți	4 226,20 mii lei

Proiecte finanțate prin intermediul GIZ

Nr.	Denumirea proiectului	Beneficiar	Valoarea proiectelor
12.	„Construcția sistemului de canalizare în satul Duruitoarea Veche” / proiect nou	Primăria Costești (Râșcani)	2 189,4 mii lei
13.	„Renovarea stației de epurare a apelor uzate din orașul Costești” / proiect nou	Primăria Costești (Râșcani)	5 304,4 mii lei
14.	„Extinderea sistemului de canalizare în orașul Costești” / proiect nou	Primăria Costești (Râșcani)	5 953,24 mii lei
15.	„Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, raionul Râșcani”; subproiectul „Renovarea sediului ÎMDP „Apă-Canal Costești” (achiziționarea vehiculelor pentru prestator de servicii ÎMDP „Apă-Canal Costești) / proiect cu termen de implementare extins	Primăria Costești (Râșcani)	1 726,60 mii lei

INTERVIU

„Toate proiectele finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională sunt de anvergură”

Secvențe dintr-un interviu cu Valerian Bînzaru, șeful Direcției Generale Dezvoltare Regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Anul 2013 s-a dovedit a fi unul de succes în implementarea proiectelor de dezvoltare regională. Despre măsurile care au fost întreprinse pentru soluționarea problemelor apărute în procesul de implementare a proiectelor, dar și despre procesul de extindere a politicii de dezvoltare regională, ne povestește Valerian Bînzaru, șef al Direcției Generale Dezvoltare Regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Câte proiecte de impact regional ați reușit să implementați în 2013 și care este planul de acțiuni pentru 2014?

În 2013 am continuat implementarea a 11 proiecte inițiate în anul 2012 și am inițiat implementarea a altor 10 proiecte noi. Dacă e să enumerăm proiectele de anvergură pentru fiecare regiune de dezvoltare, atunci putem menționa că în cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord, de exemplu, a fost definitivat un proiect de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare a orașului Otaci, servicii de care vor beneficia circa 8400 persoane. Rămâne ca, în continuare, autoritățile publice locale să depună efort pentru a aduce apa în casele consumatorilor. În Regiunea de Dezvoltare Centru a fost finalizată cu succes construcția unui apeduct cu stație de tratare a apei în satul Mănoilești, raionul Ungheni, proiect care prevede în perspectivă asigurarea cu apă potabilă a 12 mii de locuitori din 12 localități. În Regiunea de Dezvoltare Sud în anul 2013 a fost dat în exploatare Centrul de Tineret și Sport din Căușeni cu o suprafață de circa 4636 m². Pentru anul 2014 în implementare sunt 42 proiecte, inclusiv 8 cu finanțare din sursele partenerilor de dezvoltare și 34 cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională.

Există nemulțumiri că una din regiunile de dezvoltare ar obține mai multe finanțări decât celelalte?

Atât la selectarea proiectelor, cât și la repartizarea resurselor financiare, sunt stabiliți un set de indicatori aprobați de către Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale. Printre cei mai importanți indicatori, în baza cărora sunt repartizate resursele financiare sunt: asigurarea implementării proiectelor deja inițiate, alocarea priorității a resurselor financiare pentru raioanele ce nu au beneficiat de proiecte de dezvoltare regională până în prezent, finanțarea proiectelor din cadrul tuturor celor trei priorități ale strategiilor de dezvoltare regională, numărul populației raioanelor ș.a. Dacă pe parcursul îndeplinirii lucrărilor sunt depistate probleme la implementarea unor proiecte, atunci prin Decizia Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale se pot face unele modificări și realocări financiare de la o regiune de dezvoltare spre alta.

Finanțarea unui proiect care nu merge bine poate fi oprită?

Nu. În cazul în care au fost demarate lucrările și sunt depistate abateri grave care ar putea compromite implementarea proiectelor, atunci sunt stopate activitățile pentru a fi eliminate toate neconformitățile, după care este reluată finanțarea.

Aveți sesizări de la Curtea de Conturi privind utilizarea neconformă a banilor?

În avizele Curții de Conturi au fost incluse un șir de recomandări cu privire la modificarea unor acte normative, cum ar fi reglementarea procesului de predare a bunurilor obținute în urma implementării proiectelor. În evaluarea activității noastre din 2012, Curtea de Conturi nu a avut obiecții esențiale, fiind dată o apreciere destul de bună folosirii resurselor financiare publice utilizate pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare regională.

La ultimul apel de proiecte din 2012 au fost selectate 62 de proiecte de dezvoltare regională, bugetul total al acestora fiind de 1300 milioane de lei. Cât reușește să acopere FNDR-ul din aceste costuri? Cum căutați alte surse de finanțare?

Conform estimărilor, Fondul Național pentru Dezvoltare Regională este de circa 665 milioane de lei, adică 50% din bugetul total al proiectelor de dezvoltare regională. Pentru a identifica restul banilor, se lucrează foarte mult cu partenerii de dezvoltare. Astfel, cu ajutorul Guvernului Germaniei vom implementa nouă proiecte, urmează să semnăm un acord de parteneriat Agenția SUA pentru dezvoltare internațională (USAID) prin care ei vor contribui cu 50% la construcția stației de epurare a apelor reziduale din orașul Telenești. Am adresat mai multe scrisori și ministerelor sectoriale pentru a identifica posibilități de co-finanțare a unor proiecte. Ministerul Mediului a menționat că ei au proceduri de selectare a proiectelor diferite de procedurile noastre. Cu toate acestea, a fost identificată o soluție. De exemplu, pentru un proiect de aprovizionare cu apă și canalizare, activitățile pot fi divizate în două părți: noi putem să suportăm cheltuielile pentru construcția apeductului, iar pe partea de canalizare să aplice la Fondul Ecologic. O altă modalitate de cofinanțare, este în sectorul drumuri, unde din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională va fi construit drumul din satul Vărzărești în varianta albă, iar ulterior, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor va realiza asfaltarea acestuia.

Unii implementatorii se plâng că legea cu privire la achizițiile publice îi obligă să selecteze bunuri, sau prestatori de servicii la cel mai mic preț și într-un final are de suferit calitatea, fie că se strică containerele, se demolează platformele, se sparg țevile etc. Ce ne puteți spune la acest capitol?

Eu sunt unul din autorii legii cu privire la achizițiile publice și confirm că aceasta corespunde tuturor standardelor. Fiecare ofertă trebuie studiată individual și evaluată după mai multe criterii, iar operatorii economici apreciați prin punctaj. Doar atunci putem vorbi de calitate. În același timp, prețul trebuie să fie rezonabil.

Ce le-ați transmite aplicanților la apelul de proiecte care va avea loc în 2015?

Apelul din 2015 va fi diferit de cele anterioare. Aplicații trebuie să se gândească bine ce proiect vor să realizeze, să pună accentul pe elaborarea documentelor tehnice și a devizelor de cheltuieli. Autoritățile aplicante trebuie să decidă cum vor gestiona bunurile obținute în perioada post-implementare. Așteptăm proiecte bune, care nu necesită rețușări esențiale și pot fi implementate în perioade relativ scurte.

Interviu realizat de Svetlana Panța

POVESTI DE SUCCES

Cum arată drumurile locale din nordul Moldovei

Corjeuți, satul cu spirit franțuzesc, are acum drumuri europene!

Un an în urmă, podurile din satul Corjeuți, raionul Briceni, se aflau într-o stare avariată și prezentau pericol pentru viețile oamenilor. Datorită unui proiect implementat de către Agenția de Dezvoltare Regională Nord, aceste poduri au fost renovate, iar locuitorii satelor Lipcani, Bălăsinești, Corjeuți și Țârnova au beneficiat de modernizarea drumurilor locale.

„Au fost reparate 7,7 km de drum local, două poduri din satul Corjeuți și au fost instalate semne de circulație pe acest traseu”, a menționat directorul ADR Nord, Ion Bodrug.

Valoarea totală a proiectului este de circa 51 de milioane de lei. Banii au fost alocați din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). „Până la reparație, drumurile erau o catastrofă. După reparație, oamenii se miră de calitatea drumurilor. Ne apropiem de Europa”, a precizat primarul localității, Victor Andronic.

În satul Corjeuți, pe ambele părți ale drumului renovat, au fost asfaltate și trotuarele. În zonele renovate, locuitorii satului au sădit arbuști și flori.

Potrivit primarului de Corjeuți, locuitorii vor aduna fonduri pentru a repara toate drumurile din sat. „Planificăm să continuăm reparația drumurilor. Nu așteptăm să ne cadă din cer, trebuie să muncim singuri ca să avem ce ne dorim”, a declarat Andronic.

Rezultatele acestui proiect vor contribui la dezvoltarea economică a satelor Corjeuți din raionul Briceni și Trinca din raionul Edineț. (Agora.md)

###

Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) a lansat o serie de proiecte menite să faciliteze medii de trai al populației din această regiune. Unul din aceste proiecte a fost reabilitarea porțiunii de drum ce străbate satul Corjeuți (raionul Briceni) și ajunge până în satul Trinca (raionul Edineț) cu o lungime de 7,7 km.

„Din coraportul costului total al proiectului 51 de milioane și 200 de mii, aproximativ 10 milioane (lei moldovenești) reprezintă costul a două poduri reconstruite. Atunci când s-a început demontarea podului vechi din sat exista un foarte mare pericol ca el să se prăbușească. Însă am organizat tot procesul tehnologic de lucru astfel încât să nu perturbăm activitatea localnicilor”, a declarat directorul ADR Nord, Ion Bodrug.

Proiectul are ca scop creșterea economică a acestor două sate, întrucât aici sectorul agrar este unul foarte bine dezvoltat. Astfel, odată cu repararea drumului avariât dezvoltarea economică a regiunii a început să sporească.

Traseul Corjeuți – Trinca este dotat cu rigole de evacuare a apelor, poduri și podețe, drumuri laterale și acostamente.

„Acest drum are o importanță majoră pentru noi. Satul Corjeuți nu a avut un drum normal de ieșire chiar spre Chișinău încă din timpul sovietic. A fost foarte bine că s-a luat această decizie și am nimerit în această listă de proiecte. Chiar și locuitorii au rămas șocați de această schimbare, mulți dintre ei muncesc peste hotare și de fiecare dată când vin acasă afirmă că „la noi chiar a venit Europa”, a afirmat Primarul satului Corjeuți, Vasile Andronic. De asemenea, el a menționat că va mai încerca să implementeze și alte proiecte de acest gen, precum reabilitarea drumului de duce spre Lipcani, doar că pentru acest fapt sunt necesare finanțări.

Proiectul a fost finanțat de către Fondul Național pentru Dezvoltare Regională.

Satul Corjeuți este cunoscut prin stilul franțuzesc al localității. Aici chiar și bucătăria are specific parizian, nemaivorbind de casele și mașinile localnicilor. În sat există și ruta „Corjeuți – Paris” care circulă o dată pe săptămână. Iar monumentul de care se mândresc cel mai mult localnicii este Turnul Eiffel din curtea unui restaurant din sat, acesta arată exact ca acel din centrul Parisului. Acest fenomen se explică prin faptul că mulți din săteni pleacă la muncă în Franța pentru a-și putea materializa visele la ei acasă. În sat locuiesc aproximativ 8000 de oameni. (Daniela Vekvert, #diez)

POVESTI DE SUCCES

Cum arată primul incubator de afaceri inaugurat în mediul rural

Incubatorul de afaceri Larga

Primul incubator de afaceri din mediul rural a fost inaugurat anul trecut în localitatea Larga din raionul Briceni, unde circa 20 de mii de agenți economici vor putea beneficia de consultanță și instruire antreprenorială. La jumătate de an de la lansare, opt antreprenori deja au beneficiat de serviciile acestui centru.

„În cadrul acestui incubator de afaceri se dezvoltă atât afaceri, cât și activități socio-culturale. Pentru implementarea acestui proiect au fost alocați, din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, circa 2 milioane de lei. Valoarea totală a proiectului este de circa 4 milioane de lei, diferența în raport cu banii din FNDR fiind contribuția comunei Larga”, a spus directorul ADR Nord, Ion Bodrug.

„E timpul să trăim mai bine, să avem o dezvoltare ca în Europa. Inaugurarea acestui incubator este un pas înainte, este o dovadă că autoritățile centrale și cele locale nu fac doar declarații. Sper că lansarea incubatorului de afaceri din Larga va contribui la crearea a noi locuri de muncă, astfel reducându-se rata șomajului în regiune”, a relevat managerul incubatorului, Elena Bejenaru.

Pentru Mariana, deschiderea unei afaceri a fost o provocare. Tinerei îi place să coafeze și a decis să dezvolte o afacere din acest hobby. „Este o oportunitate pentru noi. Pentru început prețurile sunt mai mici, cu timpul le vom măări”, a recunoscut antreprenorul.

O altă tânără din Larga și-a inițiat propria afacere la doar 22 de ani. În coase perne din fragedă copilărie. „Mulți vin și admiră ceea ce creez eu. Ne-am lansat recent și aștept să obținem cât mai mult succes”, a precizat tânăra.

Pentru o lecție de engleză, locuitorii satului Larga achită circa 20 de lei. Aceste servicii sunt posibile datorită

afacerii care a lansat-o Avelina Cernopinschi. „Avem planuri să ne modernizăm, să folosim tehnică și să includem lecțiile audio pentru clienții noștri. Acest incubator este o posibilitate pentru cei care vor afaceri în sat”, a adăugat Avelina.

Alexandra Cimpoeș visează să ofere mai multe posibilități de angajare pentru tinerii din regiune. Și-a împlinit visul prin intermediul afacerii pe care a lansat-o recent. „Vrem să le oferim posibilitate celor din sat să aibă cât mai multe locuri de muncă. Planificăm să aducem mai multă tehnică și să modernizăm locul”, a spus sursa.

Tinerii din regiune au posibilitatea de a se antrena pentru competițiile naționale și internaționale la box și lupte libere. Acest lucru este posibil datorită faptului că în incubatorul din Larga au fost renovate două săli de sport.

„Înainte de a fi reparat acest centru, antrenamentele se desfășurau în stradă. Până la acest moment, cei care se antrenează aici au reușit să fie campioni naționali”, a recunoscut antrenorul.

Proiectul implementat în comuna Larga face parte din Strategia de Dezvoltare Regională Nord având scopul de a susține dezvoltarea sectorului privat și a pieței forței de muncă. **(UNIMEDIA.info)**

POVESTI DE SUCCES

La Băhrinești, Florești, a fost creat un „Centru unde se întâlnesc toți”

Centrul Cultural Intercomunitar din „satul cu proiecte”

In satul Băhrinești, raionul Florești, a fost reparată Casa de cultură și transformată într-un Centru Cultural Intercomunitar, informează Curentul.md

Prin contribuția locuitorilor satului și surselor de finanțare acordate de Fondul Național de Dezvoltare Regională, prin intermediul ADR Nord, precum și din sursele Fondului de Investiții Sociale din Moldova, în satul Băhrinești, raionul Florești, a fost implementat un proiect prin care Casa de cultură a fost reparată, dotată cu mobilier, echipament și tehnică de calcul. La fel, a fost amenajat și teritoriul adiacent.

Valoarea proiectului este de 2,5 milioane lei, dintre care FNDR a finanțat 1 249 700 lei, iar FISM a alocat 1 293 200 lei.

„Mă mândresc și mă bucur pentru această localitate, pentru acest Centru care reprezintă un obiectiv foarte frumos și interesant pentru regiunea de nord. Dintr-un edificiu părăsit oamenii au contribuit și au în comunitate un Centru unde se întâlnesc toți și fac diferite activități”, a declarat Ion Bodrug, director ADR Nord.

Primarul satului, Feodosia Bunescu (PLDM), la inițiativa căreia în localitate au fost atrase investiții de peste 7 milioane de lei, spune că a convins cu greu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor să aloce bani pentru proiectul dat. „Am răsturnat ideea că cultura nu ține de dezvoltarea regională. Era rezistență masivă din partea ministerului să finanțeze un proiect de dezvoltare a culturii, dar am demonstrat în cadrul activităților culturale naționale și

internaționale că acest lucru trebuie realizat”, a declarat primarul.

Cu ajutorul sălii multi-media, mai multe femei din localitate, beneficiare ale Centrului, au reușit să scrie proiecte de afaceri și unele din ele au reușit deja să câștige granturi.

Proiectul a fost finalizat în luna octombrie 2012, dat în exploatare în anul 2013 și este destinat integrării în circuitul cultural-turistic regional al localităților din regiune, din raioanele Dondușeni, Drochia, Sîngerei, Șoldănești, Telenеști și 12 localități din raionul Florești, situate în lunca râului Răut. **(Diana Cebotari, stagiară; Curentul.md)**

**AGENȚIA DE DEZVOLTARE
REGIONALĂ NORD**

MD-3100, mun. Bălți, Piața Vasile Alecsandri, 8A,
Republica Moldova

Telefon: +373 231 29779
Fax: + 373 231 61980
E-mail: comunicare@adrnord.md

Cooperare pentru dezvoltare

www.adrnord.md

ADR Nord, cu sediul în orașul Bălți, este o instituție publică necomercială, cu autonomie financiară, subordonată Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) al Republicii Moldova. ADR Nord activează în domeniul dezvoltării regionale din aprilie 2010.

Scopul ADR Nord este de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii de Dezvoltare Nord, urmărind reducerea decalajelor de dezvoltare a diferitor zone din regiune în favoarea locuitorilor ei.

Misiunea ADR Nord este de a mobiliza eforturile pentru a asigura dezvoltarea socio-economică durabilă a Regiunii de Dezvoltare Nord în baza normelor și a standardelor europene.

Prioritățile ADR Nord sunt:

1. Reabilitarea infrastructurii fizice;
2. Susținerea dezvoltării secto-rului privat și a pieței forței de muncă;
3. Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice.

Ziua Europei la Soroca

24 mai 2013

Conferință internațională:
**„Oportunități de dezvoltare
socio-economică a
Regiunii de Dezvoltare
Nord până în anul 2020”**
Bălți, 21-22 mai 2013

Zilele Regiunii de Dezvoltare Nord

Soldănești, Florești și Rezina vor colecta deșeurile separat

Până în iunie curent, locuitorii raioanelor Soldănești, Florești și Rezina sunt informați despre beneficiile colectării separate a deșeurilor, dar și despre responsabilitatea cetățenilor de a achita la timp facturile pentru acest serviciu public. Serviciul va demara în primăvara-vara anului curent și va costa 8 lei de persoană pentru locuitorii satelor și 10 lei de persoană pentru locuitorii orașelor.

Astfel, populația va trebui să plaseze deșeurile în containere diferite: hârtie, sticlă, plastic-metal-tetrapak și deșeuri reziduale.

În total, locuitorilor celor trei raioane le vor fi distribuite 20 mii de broșuri, în cadrul a 35 de întâlniri publice preconizate. De asemenea, vor fi plasate 400 de postere în 35 de localități, iar mesajul „Pentru sănătate și un mediu mai curat, colectează deșeurile separat” va fi imprimat pe 40 de panouri stradale.

Totodată, vor fi ținute 70 de lecții publice tematice pentru elevii a 35 de instituții de învățământ din cele trei raioane și vor fi organizate trei concursuri tematice de desen pentru elevi.

Potrivit unui comunicat al Agenției de Dezvoltare Regională Centru (ADR), va fi construit un depozit sanitar la Parcani, Soldănești, două centre de reciclare la Soldănești și Florești și

două stații de transfer la Cotuienii Mari și Florești. La această etapă au fost construite peste 470 de platforme și au fost procurate containerele. Perioada de deservire estimată este de 25 de ani.

Proiectul-pilot, finanțat de Guvernul Germaniei, este gestionat în parteneriat de ADR Centru (raioanele Soldănești și Rezina) și ADR Nord (raionul Florești). La acest moment, în proiectul-pilot sunt incluși 77 mii de locuitori. Treptat, se preconizează a se acoperi necesitățile tuturor celor 200 mii de locuitori ai microregiunii. (TRM.md)